

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

17 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecătorii: Toma Nadejda și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Modval Ion în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2021 și a sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 30 iunie 2020, în cauza penală în privința lui

Aktemur Muhammet, născut la xxxxx, posesor al permisului de ședere provizorie pentru cetățeni străini nr. xxxxx, domiciliat în xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.08.2018 – 30.06.2020;

Instanța de apel: 12.11.2020 – 25.05.2021;

Instanța de recurs: 23.07.2021 – 17.11.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 30 iunie 2020, s-a dispus încetarea procesului penal pornit în privința lui Aktemur Muhammet în baza art. art. 27, 248 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta constituie contravenția prevăzută de art. art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional.

A fost încetat procesul contravențional în privința lui Aktemur Muhammet de comiterea contravenției prevăzute de art. art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

Corpurile delictive:

- un disc DVD-R pe care sunt înscrise 5 fișiere cu denumirile 2018.06.27-1.avi; 2018.06.27-2.avi; 2018.06.27-3.avi; 2018.06.27-4.avi; 2018.06.27-5.avi, ce conține imaginile video din zona de control vamal a postului vamal „PVFI Aeroport

Internațional Chișinău” din 27.06.2018- s-a dispus a fi păstrate la dosarul penal pe toată perioada de păstrare a dosarului.

- mijloacele bănești în sumă de 18000 (optsprezece mi) Euro, ridicate în baza actului de control fizic vamal nr. 62/19 din 27.06.2018, recunoscute ca corp delict prin ordonanța din 24.07.2018 și transmise spre păstrare Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală, mun. Chișinău prin ordonanța din 24.07.2018, în conformitate cu art. 106 Cod penal - la intrarea sentinței în vigoare s-a dispus a fi trecute forțat și gratuit în folosul statului.

A fost respinsă ca neîntemeiată cerința procurorului privind încasarea din contul lui Aktemur Muhammet în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare pentru instrumentarea cauzei penale.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt că, Aktemur Muhammet, la 27.06.2018, aproximativ la 20:15, pasager al rutei „Chișinău - Istanbul (IST), deplasându-se din Republica Moldova spre Republica Turcia, fiind înregistrat în calitate de pasager, aflându-se în zona de control vamal „Aeroportul Internațional Chișinău” (PVFI, aerian), sector „ieșire din țară”, situat în Aeroportul Internațional Chișinău de pe xxxxx, a ales coridorul verde și fără a declara controlului vamal a încercat să scoată de pe teritoriul Republicii Moldova suma de 18 000 (optsprezece) mii euro echivalentul a 355 141, 8, lei, care au fost tănușiți în bagajul de mână și asupra sa, împreună cu suma de 10 000 euro, fără a fi declarați controlului vamal, dar din cauze independente de voința acestuia, nu a reușit să-și realizeze până la capăt intențiile din motiv că mijloacele bănești menționate au fost depistate și ridicate de către colaboratorii serviciului vamal.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Aktemur Muhammet a comis contravenția prevăzută de art. art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional, după semnele calificative – *tentativă de încălcare a regulilor vamale, adică trecerea mărfurilor, obiectelor și altor valori peste frontiera vamală a Republicii Moldova, prin nedeclarare dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune de contrabandă sau o altă infracțiune.*

3. Sentința a fost contestată cu apel de către avocatul Modval Ion în numele inculpatului Aktemur Muhammet, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă restituirea în proprietatea lui Aktemur Auhammet a mijloacelor bănești în sumă de 18 000 mii euro, ridicate în baza actului de control fizic vamal nr. 62/19 din 27.06.2018, recunoscute ca corp delict prin ordonanța din 24.07.2018 și transmise spre păstrare Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Administrare Fiscală, mun. Chișinău, prin ordonanța din 24.07.2018.

În motivarea apelului s-a invocat că, aprecierile și constatările primei instanțe sunt nefondate, fiind dată o apreciere eronată circumstanțelor faptice și interpretând eronat prevederile legale.

Potrivit Legii nr. 1569 din 20.12.2002, cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul R. Moldova, prevede obligativitatea declarării sumei mai mari de 10 000 euro de persoana, iar art. 6 al Legii în cauză, stabilește ca: *„persoanele fizice au dreptul de a scoate de pe teritoriul R. Moldova a bunurilor indeferent de valoarea lor, fără achitarea dreptului de import, cu condiția declarării lor.*

Mai invocă apelantul, că nu a existat nici o premisă că inculpatul Muhammet Aktemur să nu declarat mijloacele financiare pe care le deținea asupra sa, în condițiile în care nu avea obligațiunea de achitare a dreptului de import, iar proveniența banilor fiind confirmate prin acte justificative (extrase bancare) pe care le-a deținut asupra sa și care au fost prezentate colaboratorilor vamali în momentul efectuării controlului vamal, actele date fiind anexate și la materialele cauzei penale (f/d.44-50).

Nedeclararea mijloacelor bănești de către inculpat au fost o simplă omisiune, întrucât acesta fiind de origine turcă și nu a cunoscut legislația R. Moldova.

Un alt motiv în susținerea apelului este că dispoziția primei instanțe privind confiscarea mijloacelor bănești, în sumă de 18 000 euro, în contul statului, este una care contravine principiilor democratice și normelor de drept.

Astfel, potrivit art. 439/7 Cod contravențional, (1) Confiscarea specială constă în trecerea forțată și gratuită în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin. (2). În cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora. (2) Sînt supuse confiscării speciale bunurile: a) utilizate sau destinate pentru săvîrșirea unei contravenții; b) rezultate din săvîrșirea contravenției, precum și orice venituri generate de aceste bunuri; c) date pentru a determina săvîrșirea unei contravenții sau pentru a-l răsplăti pe contravenient; d) deținute contrar regimului stabilit de legislație și depistate pe parcursul desfășurării procesului contravențional; e) convertite sau transformate, parțial sau integral, din bunurile rezultate din contravenții sau din veniturile generate de aceste bunuri. (3) Confiscarea specială se aplică de către instanța de judecată la demersul agentului constator.

Potrivit art. 46 alin. (3) din Constituție, averea dobîndită ilicit nu poate fi confiscată. Caracterul ilicit al dobîndirii se prezumă.

Totodată, potrivit art. 46 alin. (4) din Constituție, bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii. Instanța, la aplicarea concomitentă a pedepsei penale și a confiscării obiectelor contrabandei, transmiterii bunurilor, forțat și gratuit, a obiectelor, uneltelor menționate ale contrabandei în proprietatea statului, va ține cont de necesitatea unor penalități proporționale. La trecerea forțată a corpurilor delictive în proprietatea statului, instanța de judecată urmează să verifice această situație, prin prisma principiilor elaborate de jurisprudența Curții Europene: 1) dacă o așa imixtiune în dreptul la proprietate este prevăzută de lege; 2) dacă urmărește un scop legitim; 3)

este necesară într-o societate democratică și 4) dacă este proporțională cu circumstanțele cauzei, cerințele generale ale societății, coroborate cu cerințele de a proteja drepturile de proprietate.

Altfel spus, de fiecare dată la aplicarea confiscării obiectelor contrabandei în proprietatea statului, se va ține cont de necesitatea unor penalități proporționale, această situație fiind verificată prin prisma „triplului test”, constant emanat din jurisprudența CtEDO, care presupune trei condiții asumate corelativ pentru a justifica și argumenta o restricție adusă: a) limitarea este prevăzută de lege; b) protejează un interes legitim; c) să fie necesară într-o societate democratică.

Este relevant ca, în acest caz, de către partea acuzării nu a fost contestată proveniența legală a sumei de bani, iar instanța nu a stabilit ca banii nedeclarați ar proveni din mijloace ilegale sau au fost destinați pentru scopuri ilegale. Ori, la materialele cauzei au fost anexate extrasele bancare care confirmă proveniența banilor, banii fiind destinați pentru dezvoltarea unei afaceri (deschiderea unei cafenele) pe teritoriul R. Moldova.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2021, a fost respins ca nefondat apelul și menținută fără modificări sentința.

În argumentarea soluției pronunțate instanța de apel a menționat, că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția lui Aktemur Muhammet în baza art. art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional, după indicii calificativi – *tentativa de încălcare a regulilor vamale, adică trecerea mărfurilor, obiectelor și altor valori peste frontiera vamală a Republicii Moldova, prin nedeclarare dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune de contrabandă sau o altă infracțiune.*

Examinând probatorul administrat, instanța de apel a considerat dovedită în afara dubiilor rezonabile vina lui Aktemur Muhammet și pe deplin prin următoarele probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi:

- declarațiile martorilor Cangea Ludmila, Cocier Sergiu, Nistor Eugeniu, Ganziuc Tatiana.

De asemenea, vinovăția lui Aktemur Muhammet în comiterea contravenției se mai dovedește prin probele materiale anexate la dosarul penal:

- procesul-verbal de examinare a mijloacelor bănești din 24.07.2018, prin care au fost examinate mijloacele bănești depistate la învinuit, și s-a stabilit că pe lângă suma permisă de lege, 10 000 euro, ultimul mai avea asupra sa și suma de 18 000 (optsprezece) mii euro echivalentul a 355 141, 8, lei.. (f.d.65);

- procesul-verbal de examinare a actelor prezentate de Aktemur Muhammet din 18.07.2018, prin care au fost examinate actele prezentate de către învinuit și s-a

stabilit că proveniența anumitor mijloace financiare cât și faptul că ultimul are la întreținere un copil minor. (f.d.53);

- procesul-verbal de examinare din 02.07.2018 a imaginilor video din „PVFI Aeroport Internațional Chișinău” din 27.06.2018, prin care s-a stabilit că învinuitul alege coridorul verde și trece fără a declara organului vamal mijloacele financiare pe care le deține.(f.d.36);

- procesul-verbal din 17.07.2018 de examinare a actului de control fizic vamal nr. 62/19 din 27.06.2018 și procesul-verbal de reținere a mărfurilor și obiectelor aflate sub control vamal nr. 62/18 din 27.08.2018, prin care au fost examinate documentele întocmite de către colaboratorii serviciului Vamal, la depistarea mijloacelor financiare la învinuitul Aktemur Muhammet (f.d.62);

- traversarea frontierei de stat a cet. Aktemur Muhammet, pentru perioada 01.05.2013-29.06.2018, prin care s-a stabilit ziua exactă, când învinuitul a sosit pe teritoriul Republicii Moldova (f.d.59);

- actul de control fizic vamal nr. 62/19 din 27.06.2018, întocmit de către persoanele responsabile din cadrul Serviciului Vamal prin care s-a constatat că la 27.06.2018 orele 20:15, în cadrul efectuării asupra cet. Aktemur Muhammet a controlului vamal, a fost depistată valută în numerar în sumă de 28 000 Euro, tănuite de controlul vamal (f.d.6);

- procesul-verbal de reținere a mărfurilor și obiectelor aflate sub control vamal nr. 62/18 din 27.08.2018, prin care au fost ridicate mijloacele financiare depistate la învinuit (f.d.10);

- raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-3037 din 17.07.2018, prin care s-a verificat autenticitatea mijloacelor financiare ridicate de la învinuit și s-a stabilit că, „cinci sute două bancnote cu nominalul 50 (cincizeci) EURO anul de emisie 2002, 2017 și douăzeci și nouă bancnote cu nominalul 100 (una sută) Euro anul de emisie 2002 cu seria și numărul jos enumerate sunt confecționate din hârtie specială cu fibre din poliester încorporate în masa suportului, confecționate cu folosirea formelor de tipar de tip metalografic (cifra cupurii, elementele de design major (fereastra) de pe fața bancnotelor), plan- ofset (recuzitele) și înalt (seriile și numerele bancnotelor), la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și a hârtiilor de valoare”. (f.d.74);

- corpul delict: un DVD-R pe care sunt înscrise 5 fișiere cu denumirile 2018.06.27- 1.avi; 2018.06.27-2.avi; 2018.06.27-3.avi; 2018.06.27-4.avi; 2018.06.27-5.avi, ce conține imaginile video din zona de control vamal a postului vamal „PVFI Aeroport Internațional Chișinău” din 27.06.2018. (f.d.33, 35);

- corpul delict: mijloace financiare în sumă de 18 000 (optsprezece mii) euro, ridicate de la cet. Aktemur Muhamet la data de 27.06.2018 cu numărul de serie indicate în ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict din 24.07.2018. (93).

Examinând probatoriul administrat la dosar instanța de apel a considerat dovedită indubitabil vina lui Aktemur Muhammet în comiterea contravenției prevăzută de art. 13, 287 alin. (10) Cod Contravențional. Or, s-a constatat cu certitudine că fiind înregistrat în calitate de pasager Aktemur Muhammet, aflându-se în zona de control vamal a Aeroportului Internațional Chișinău fără a declara controlului vamal a încercat să scoată de pe teritoriul Republicii Moldova suma de 18.000 (optsprezece) mii euro, care au fost tăinuși în bagajul de mână și asupra sa.

Cu referire la prevederile art. 162 Cod de procedură penală și art. 106 Cod penal, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiat argumentul apărătorului în partea ce ține de confiscarea de la inculpat a sumei de 18 000 euro. Or, din prevederile legale enunțate rezultă două condiții obligatorii pentru ca averea să poată fi confiscabilă: a) ca ea să fie în proprietatea condamnatului; b) ca ea să intre sub incidența uneia sau mai multor situații prevăzute în alineatul precedent.

Asfel, instanța de apel a reținut ca fiind legale și întemeiate constatările primei instanțe în partea necesității confiscării în folosul statului a banilor utilizați pentru săvârșirea infracțiunii de scoatere de pe teritoriul Republicii Moldova a mijloacelor bănești.

Întru confirmarea corectitudinii concluziilor primei instanțe, instanța de apel a reiterat că potrivit prevederilor art. 46 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, coroborate cu prevederile art. 106 alin. (1) și alin. (2) Cod penal, bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii. Totodată, potrivit jurisprudenței naționale, mărfurile și obiectele care constituie obiectul traficului de influență, recunoscute drept instrumente ale infracțiunii, fiind corpuri delictive, pot fi confiscate în beneficiul statului conform art. 46 alin. (4) din Constituția RM, art. 106 Cod penal și art. 162 Cod de procedură penală. Confiscarea specială se aplică persoanelor care au comis traficul de influență.

Totodată, confiscarea specială a obiectelor traficului de influență nu poate fi considerat că va duce la încălcarea dreptului de proprietate al inculpatului garantat de art. 17 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și art. 1 din Protocolul adițional nr. 1 al Convenției Europene, deoarece această imixtiune în dreptul la proprietate este prevăzută de lege (art. 46 alin. (4) din Constituția RM, art. 106 Cod penal și art. 162 Cod de procedură penală), această ingerință urmărește un scop legitim și este proporțională cu circumstanțele cauzei, cerințele generale ale societății, urmărește un scop legitim, cel de a asigura un just echilibru între protecția dreptului de proprietate și interesul public.

Instanța de apel a notat, că prima instanță în mod întemeiat a dispus confiscarea sumei de 18 000 (optsprezece) mii euro utilizate pentru comiterea contravenției prin nedeclararea trecerii mărfurilor, obiectelor sau a altor valori peste frontiera vamală a Republicii Moldova prevăzută de art. art. 13, 278 alin. (10) Cod Contravențional.

Prin prisma art. 46 din Constituție, art. 106 Cod penal și art. 162 Cod de procedură penală, această imixtiune în dreptul la proprietate este prevăzută de lege, astfel încât se impune soluția de confiscare a obiectelor utilizate pentru comiterea infracțiunii recunoscute în calitate de corpuri delictive, la caz confiscarea specială urmărind un scop legitim și fiind proporțională cu circumstanțele cauzei.

Instanța de apel a respins argumentele apărătorului expuse în cererea de apel, precum că nedeclararea mijloacelor bănești de către Aktemur Muhammet ar fi fost o simplă omisiune, ultimul fiind de origine turcă și nu cunoștea despre legislația Republicii Moldova, or faptul că orice cetățean străin care traversează frontiera unui stat străin este obligat să cunoască despre regulile de trecere a frontierei, ori necunoașterea legii nu exonerează de răspunderea penală sau contravențională.

Astfel, speței îi este aplicabilă regula prevăzută de art. 106 alin. (1) Cod penal potrivit căreia dacă bunurile care urmează a fi confiscate, nu pot fi găsite, se confiscă contravaloarea lor.

Având în susținere prevederile art. 391, art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală și art. 431 alin. (4) Cod contravențional, instanța de apel a considerat că prima instanță corect și întemeiat a dispus confiscarea în folosul statului obiectul material al contravenției, anume – mijloacele bănești în sumă de 18 000 (optsprezece) mii euro transmise spre păstrare Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală mun. Chișinău. Or, în contextul dat, este oportună aplicarea prevederilor art. 439⁷ alin. (1), (2) lit. a), b) Cod contravențional.

Așadar, în cadrul cercetării judecătorești, s-a confirmat cu certitudine că Aktemur Muhamed eludându-se de controlul vamal a încercat să tăinuiască suma de 18 mii de euro, fiind împărțită prin buzunare, fără a fi declarați, dar din cauze independente de voința acestuia nu a reușit să-și realizeze până la capăt intențiile din motiv că mijloacele bănești au fost depistate și ridicate de către colaboratorii serviciului vamal.

5. Avocatul Modval Ion în numele inculpatului declară recurs ordinar în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea parțială a sentinței și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a dispune restituirea în proprietatea lui Aktemur Muhammet a mijloacelor bănești în suma de 18 000 (optsprezece mii) euro, ridicate în baza actului de control fizic vamal nr.62/19 din 27.06.2018, recunoscute ca corp delict prin ordonanța din 24.07.2018 și transmise spre păstrare Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Administrare Fiscală, mun. Chișinău, prin ordonanța din 24.07.2018.

În argumentarea recursului menționează, că aprecierile și constatările instanțelor inferioare referitor la aplicarea confiscării speciale sunt nefondate, contravin prevederilor legislației naționale și mai cu seama practicii CtEDO.

Conform prevederilor art. 17 al Declarației Universale a Drepturilor Omului,

art. 1 al Protocolului adițional nr. 1 al CEDO, art. 46 al Constituției Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la proprietate, nimeni nu va fi lipsit, în mod arbitrar, de proprietatea sa. Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa, decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile legii. Avera dobândită licit nu poate fi confiscată, iar bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate, numai prin prisma prevederilor legii.

Consideră că instanțele inferioare s-au prezumat numai la citarea textelor de lege care prevăd confiscarea specială, fără a combate motivele invocate de partea apărării, fără a motiva necesitatea aplicării confiscării, a justului echilibru dintre fapta comisă și valoarea sumei confiscate, fără a face o analiză profundă asupra rolului acestor bunuri la săvârșirea faptelor incriminate etc.

Menționează, că instanțele inferioare nu au încercat să stabilească existența motivului de a comite infracțiunea/contravenția incriminată lui Aktemur Muhammet.

Potrivit Legii nr. 1569 din 20.12.2002, cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul R. Moldova, prevede obligativitatea declarării sumei mai mari de 10 000 euro de persoana, iar art. 6 al Legii în cauză, stabilește că: „persoanele fizice au dreptul de a scoate de pe teritoriul R. Moldova a bunurilor indiferent de valoarea lor, fără achitarea dreptului de import cu condiția declarării lor”. Consideră că în speță nu a existat nici o premisă ca inculpatul Muhammet Aktemur să nu declare mijloacele financiare pe care le deținea asupra sa, în condițiile în care nu avea obligațiunea de achitare a dreptului de import, iar proveniența banilor era confirmată prin acte justificative (extrase bancare) pe care le deținea asupra sa, și care au fost prezentate colaboratorilor vamali în momentul efectuării controlului vamal, actele date fiind anexate și la materialele cauzei penale (f/d 44-50). Nedeclararea mijloacelor bănești de către inculpat a fost o simplă omisiune, întrucât acesta este de origine turcă și nu cunoaște legislația R. Moldova, cu toate ca acest fapt nu-l exonerează de răspundere pentru fapta comisă.

Este de opinia, că dispoziția instanțelor inferioare privind confiscarea mijloacelor bănești în sumă de 18 000 euro, în contul statului, este una care contravine principiilor democratice a normelor de drept și mai cu seamă a prevederilor și practicii CtEDO.

Cu referire la jurisprudența CtEDO, reiterează că simpla faptă de încălcare a legislației nu este destulă pentru aplicarea măsurii de confiscare. Este necesar de stabilit, dacă măsura de confiscare corespunde gravității situației create (*cauza Ismaylov vs Federația Rusă din 06.11.2008*). Confiscarea nu este o metodă de recompensare a prejudiciului statului, dar ca o măsură de siguranță și de pedepsire a inculpatului, pentru comiterea infracțiunii incriminate, la care instanțele trebuie să țină seama ca aceasta să nu fie vădit disproporțională față de natura și gravitatea faptei, raportat cu bunul supus confiscării.

În cauza *Ismayilov vs Federația Rusă*, Curtea a notat că, pentru a fi considerată proporțională, ingerința trebuie să corespundă gravității încălcării, ceea ce nu au luat în considerare autoritățile, atunci când au dispus confiscarea mijloacelor bănești ale reclamantului (bani obținuți, în rezultatul vânzării legale a locuinței mamei sale), pentru simpla nerespectare a regulilor de declarare vamală. Tot în speță, CtEDO notează că, înainte de acest incident, reclamantul nu avea cazier judiciar, nu a fost bănuit și nici acuzat de nici o infracțiune. Nimic nu a sugerat că, prin impunerea unei confiscări a banilor reclamantului, autoritățile au încercat să prevină alte fapte ilegale, cum ar fi spălarea banilor, traficul de droguri, finanțarea terorismului sau evaziunea fiscală, or, banii pe care îi deținea și i-a introdus pe teritoriul Federației Ruse, au fost primiți în mod legal și puteau fi importați legal, cu simpla condiție ca aceștia să fie declarați la vamă.

Recurentul consideră că în speță are relevanță și hotărârea CtEDO în cazul *Gabric vs Croația*, potrivit căreia, reclamantul a fost depistat la vama croată, având asupra sa ascunse 61 de cartușe de țigări și 9,5 kilograme de cafea, în urma controlului corporal, asupra sa, fiind găsită și suma de 30500 de mărci. Reclamantul a fost condamnat pentru contrabandă și, ulterior, în cadrul unei proceduri administrative, deschise ca urmare a condamnării anterioare, s-a dispus confiscarea sumei de 20000 de mărci. Confiscarea a fost dispusă, drept consecință a refuzului reclamantului de a declara suma de bani în vamă, în condițiile în care acesta fusese deja sancționat pentru refuz, prin aplicarea unei amenzi administrative. Reclamantul a explicat suma avută asupra sa, prin intermediul unor 9 înscrisuri, care probau faptul că acestuia i se acordase un împrumut, pentru a cumpăra un apartament în Germania. Nu a fost contestată proveniența legală a sumei de bani. În modul acesta, s-a reținut încălcarea art. 1 din Protocolul 1 la Convenție, hotărând, cu titlu de principiu că, pentru a fi proporționale, ingerințele trebuie să corespundă cu gravitatea încălcării și cu sancțiunea destinată să pedepsească gravitatea infracțiunii - în cazul reclamantului, nerespectarea obligației de declarare. Prin urmare, de vreme ce statul nu a suferit nicio pierdere, ca urmare a nedeclarării banilor de către reclamant, măsura confiscării nu a fost concepută, ca o despăgubire pecuniară pentru prejudiciul adus, ci a avut un scop inhibitor și punitiv. Astfel, măsura confiscării i-a impus reclamantului o sarcină individuală și excesivă și a fost disproporționată în raport cu infracțiunea comisă, (hotărârea CEDO din 05.02.2009).

Din considerentele arătate, se opinează pentru interpretarea și aplicarea confiscării speciale, exclusiv prin prisma aprecierii de la caz la caz a „*Justului echilibru*” între gravitatea faptei săvârșite, personalitatea făptuitorului, sancțiunea ce urmează a fi aplicată și ingerința asupra proprietății persoanei culpabile, având în vedere faptul că, indiferent dacă este o pedeapsă sau o reglementare a folosinței bunurilor, în toate cazurile, instanța, la aplicarea concomitentă a pedepsei penale și a confiscării obiectelor contrabandei, transmiterii bunurilor, forțat și gratuit, a

obiectelor, uneltelor menționate ale contrabandei în proprietatea statului, va ține cont de necesitatea unor penalități proporționale.

La trecerea forțată a corpurilor delictive în proprietatea statului, instanța de judecată urmează să verifice această situație, prin prisma principiilor elaborate de jurisprudența Curții Europene: 1) dacă o așa imixtiune în dreptul la proprietate este prevăzută de lege; 2) dacă urmărește un scop legitim; 3) este necesară într-o societate democratică și 4) dacă este proporțională cu circumstanțele cauzei, cerințele generale ale societății, coroborate cu cerințele de a proteja drepturile de proprietate.

Altfel spus, de fiecare dată la aplicarea confiscării obiectelor contrabandei în proprietatea statului, se va ține cont de necesitatea unor penalități proporționale, această situație fiind verificată prin prisma „triplului test”, constant emanat din jurisprudența CtEDO, care presupune trei condiții asumate corelativ pentru a justifica și argumenta o restricție adusă: a) limitarea este prevăzută de lege; b) protejează un interes legitim; c) să fie necesară într-o societate democratică.

Cu referire la speța dedusă judecării apărarea consideră că instanța de judecată greșit a dispus confiscarea sumei nedeclarate de 18 000 euro. Ori, acest fapt este unul inadmisibil, contravine prevederilor Constituției R. Moldova, a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, în condițiile în care sancțiunea prevăzută pentru comiterea contravenției imputate este de la 60 la 90 de unități convenționale, ceea ce constituie o amendă între 3000 și 4500 lei, iar suma confiscată este de 18000 euro, fiind una disproporționat de mare.

Notează, că partea acuzării nu a contestat proveniența legală a sumei de bani, iar instanța nu a stabilit că banii nedeclarați ar proveni din mijloace ilegale sau sunt destinați pentru scopuri ilegale. Ori, la materialele cauzei sunt anexate extrasele bancare care confirmă proveniența banilor, banii fiind destinați pentru dezvoltarea unei afaceri (deschiderea unei cafenele) pe teritoriul R. Moldova.

Relevă că gravitatea încălcării imputate - nerespectarea obligației de declarare cu sancțiunea destinată să pedepsească gravitatea infracțiunii, de vreme ce statul nu a suferit nicio pierdere, ca urmare a nedeclarării banilor de către reclamant. Măsura confiscării nu este concepută ca o despăgubire pecuniară pentru prejudiciul adus, ci are un scop inhibitor și punitiv. În cazul dat, măsura confiscării impune contravenientului o sarcină individuală și excesivă și este disproporționată în raport cu infracțiunea comisă, ceea ce în consecință duce la încălcarea art. 1 din Protocolul 1 al Convenției CEDO.

6. Procurorul a depus referință la recursul apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva

hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat, Colegiul penal atestă, că apărarea invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când:

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Deși apărarea invocă în recurs mai multe temeiuri de casare din cele conținute la alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că argumentele avocatului sunt identice celor care au format obiect de discuție la etapa judecării cauzei în ordine de apel și se referă doar la dezacordul cu soluția instanțelor de fond emisă pe marginea confiscării speciale a mijloacelor bănești în sumă de 18 000 euro, sumă care nu a fost declarată de inculpatul Aktemur Muhammet la trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova.

Totodată, verificând minuțios decizia recurată în raport cu argumentele invocate în apel, Colegiul penal ajunge la concluzia că apărarea a primit răspuns la argumentele înaintate, iar simplul dezacord al titularului cererii de recurs cu soluția pronunțată în speță nu constituie temei de admitere a recursului în sensul formulat.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și formulate de apărare în cererea de recurs, Colegiul penal constată, că astfel de erori de drept nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul părții apărării, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal reține că atât instanța de apel, cât și prima instanță în mod întemeiat au dispus confiscarea sumei de 18 000 (optsprezece) mii euro utilizate pentru comiterea contravenției prin nedeclararea trecerii mărfurilor, obiectelor sau a altor valori peste frontiera vamală a Republicii Moldova prevăzută de art. art. 13, 278 alin. (10) Cod Contravențional. Or, în conformitate cu prevederile art. 46 din Constituție, art. 106 Cod penal și art. 162 Cod de procedură penală, această imixtiune în dreptul la proprietate este prevăzută de lege, astfel încât se impune soluția de confiscare a obiectelor utilizate pentru comiterea infracțiunii recunoscute în calitate de corpuri delictive, la caz confiscarea specială urmărind un scop legitim și fiind proporțională cu circumstanțele cauzei.

De asemenea, instanța de apel întemeiat a respins argumentele apărătorului expuse în cererea de apel, precum că nedeclararea mijloacelor bănești de către Aktemur Muhammet ar fi fost o simplă omisiune, ultimul fiind de origine turcă și nu cunoștea despre legislația Republicii Moldova, deoarece orice cetățean străin care traversează frontiera unui stat străin este obligat să cunoască despre regulile de trecere a frontierei, ori necunoașterea legii nu exonerează de răspunderea penală sau contravențională.

În concluzie instanța de recurs reține că soluția instanței de apel este pe deplin conformă circumstanțelor de fapt și de drept stabilite, precum și practicii judiciare constante.

De asemenea, Colegiul penal consideră că în speță nu sunt aplicabile hotărârile Curții Europene pentru Drepturile Omului în cauzele *Ismayilov vs Federația Rusă* și *Gabric vs Croația*, la care face referire partea apărării, or spețele exemplificate nu sunt identice circumstanțelor cauzei penale în privința lui Aktemur Muhammet, pentru a fi considerat că măsura confiscării speciale a mijloacele bănești în sumă de 18000 (optsprezece mii) Euro, ridicate în baza actului de control fizic vamal nr. 62/19 din 27.06.2018, recunoscute ca corp delict prin ordonanța din 24.07.2018 și transmise spre păstrare Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală, mun. Chișinău prin ordonanța din 24.07.2018, ar fi una disproporționată și excesivă în raport cu faptele inculpatului.

Aici urmează a se accentua că deși apărarea susține că la materialele cauzei sunt anexate extrasele bancare care confirmă proveniența banilor, banii fiind *destinați pentru dezvoltarea unei afaceri (deschiderea unei cafenele) pe teritoriul R. Moldova*, totuși sumele respective au fost depistate de către organele de control pe sectorul „*ieșire din țară*”, inculpatul încercând de fapt să scoată aceste mijloace bănești de pe teritoriul RM.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Modval Ion în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2021, în cauza penală în privința lui Aktemur Muhammet, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **17 decembrie 2021.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Cobzac Elena